Przełącznik z interfejsem Bluetooth

W artykule opisano zdalnie sterowany przełącznik z dwoma przekaźnikami. Ponieważ do sterowania użyto interfejsu Bluetooth, przełącznikiem można sterować za pośrednictwem komputera, tabletu lub smartfona. Komendy sterujace właczeniem i wyłaczeniem przekaźników mają format tekstowy. Do obsługi przełącznika napisano specjalną androidową aplikację, jednak do wysyłania komend można wykorzystać dowolny program terminalu. Każdy z przekaźników można włączyć na stałe lub na zaprogramowany czas.

Rekomendacje: przełącznik przyda się do zdalnego otwierania furtki, sterowania oświetleniem i w innych systemach automatyki np. budynkowej.

DODATKOWE MATERIAŁY NA FTP: ftp://ep.com.pl **USER: 00865, PASS: 00664dyt** W ofercie AVT* Podstawowe informacje: Sterowanie dwoma niezależnymi przekaźnikami pełniącymi funkcję elementów wykonawczych. Każdy z przekaźników można włączyć, wy-

- łączyć lub załączyć na czas od 1 sekundy do 1 minuty. Zdalne sterowanie za pomoca krótkich ko-
- mend przesyłanych przez Bluetooth. Do wysyłania komend można użyć dowolne-
- go urządzenia z interfejsem Bluetooth. Moduł HC-05.
- Zasilanie napięciem stałym z zakresu 5...12 V.
- Pobór prądu do 170 mA przy napięciu zasilającym 5 V.

Projekty	pokrewne na FTP:
(wymienior	ne artykuły są w całości dostępne na FTP)
AVT-1916	Konfigurowalny przełącznik
	4-kanałowy (EP 8/2016)
AVT-1914	Uniwersalny 2-kanałowy moduł
	przekaźnikowy (EP 8/2016)
AVT-1890	Moduł przekaźników z USB
	(EP 6/2016)
AVT-5538	Moduł załączający z triakami
A) (T. 0400	(EP 5/2016)
AV1-3130	Moduł I/O sterowany przez USB
AV/T 101F	(EGW 5/2015)
AV 1-1815	4-Kallatowy przetącznik sterowaliy dowolnym pilotom IB (ED 8/2014)
AV/T E260	Drogramowalny modul przekaźników
AV 1-3300	(FD 11/2012)
Δ\/T-1679	Moduł wykonawczy z triakami
	(FP 6/2012)
AVT-1659	8-kanałowy miniaturowy moduł
	przekaźników (EP 1/2012)
AVT-1656	Uniwersalny moduł wykonawczy
	(EP 12/2011)
AVT-1560	8-kanałowa karta przekaźników
	(EP 2/2010)
AVT-1481	Przekaźnikowy moduł wykonawczy
	(EP 8/2008)
AVT-925	Karta przekaźników na USB
	(EP 4/2006)
* Uwaga: Zestawy AVT mo	ogą występować w następujących wersjach:
AVT XXXX UK to	o zaprogramowany układ. Tylko i wyłącznie. Bez elementów lodatkowych.

AVT YYYY A

- nie zaznaczono), beż elementów dodatkowych. drukowana i zaprogramowany układ (czyli połączenie wers, ersji UK) bez elementów dodatkowych. drukowana (lub płytki) oraz komplet elementów wymienio-załaczniku odf AVT XXXX A+ AVT XXXX B u pdf jak zmontowany zestaw B, czyli elementy wluto Należy mieć na uwadze, że o ile nie zaznaczon jsie, zestaw ten nie ma obudowy ani elementó w stato nie vostały wymienione w załączniku pdf AVT XXXX C
- ie zostały wymienione zęsto spotykana wersji mowanie można ściąg AVT XXXX CD opisie kitu) uje we wszystkich wersjach! Każda wersja ma Podczas składania zamówienia upewnij się, którą B lub C). http://sklep.avt.ni

Schemat ideowy przełącznika z interfejsem Bluetooth pokazano na rysunku 1. Komendy sterujące, wysyłane np. z programu uruchomionego na smartfonie, odbierane są przez moduł Bluetooth MOD1 (HC-05). Moduł jest dołączony do linii RxD i TxD interfejsu UART2 mikrokontrolera IC1 (STM32F103C8). Poprzez port UART2 kontroler odczytuje rozkazy odebrane przez moduł MOD1 oraz wysyła potwierdzenia. W pamięci EEPROM układu IC3 pamiętane są takie nastawy, jak nazwa własna przełącznika wyświetlana na smartfonie i czasy załączenia każdego przekaźnika. Mikrokontroler steruje cewkami przekaźników podłączonymi do kolektorów tranzystorów T1, T2 zabezpieczonych przed przepięciami diodami D3, D4. Dioda LED1 służy do sygnalizacji stanu sterownika.

Złącza i styki przełączne (jumpery)

Niżej zamieszczono opis funkcji wszystkich złączy i styków znajdujących się na płytce przełącznika:

- *I1* gniazdo mini USB. *I2* gniazdo śrubowe. Oba gniazda służą do doprowadzenia napięcia zasilającego. Diody D1 i D2 zabezpieczają przed błędną polaryzacją zasilania. Chronią przy tym zewnętrzne zasilacze na wypadek, gdyby do obu gniazd jednocześnie doprowadzono napięcie o różnym potencjale.
- J5, J6 gniazda śrubowe połączone ze stykami przekaźników wykonawczych K1 i K2. Jeśli przekaźniki są wyłączone, styki CN są zwarte z NC (JP5-3 i JP6-3). Jeśli przekaźniki są załączone, styki CN są zwarte z NO (JP5-1 i JP6-1).
- JP1 4-pozycyjne pole konfiguracyjne (zworki) używane podczas programowania ustawień.
- J4 doprowadzenia interfejsu UART1. Normalnie nieużywane. Port UART1 może służyć do zapisania nowej wersji oprogramowania do pamięci Flash mikrokontrolera.
- J3 złącze interfejsu JTAG, normalnie nieużywane, chociaż może przydać

Rysunek 1. Schemat ideowy przełącznika z interfejsem Bluetooth

ELEKTRONIKA PRAKTYCZNA 9/2016

33

PROJEKTY

się przy opracowywaniu nowej wersji oprogramowania.

- SJ1 zwarcie tej zwory po restarcie wymusza przejście mikrokontrolera do trybu gotowości do zapisu nowego oprogramowania do pamięci Flash, normalnie otwarta.
- *S1* przycisk wymuszający restart mikrokontrolera.

Uwagi odnośnie do montażu

Schemat montażowy przełącznika pokazano na rysunku 2. Ponieważ najmniejsze obudowy elementów na płytce są typu 0805, montaż nie powinien przysporzyć problemów nawet średnio zaawansowanemu elektronikowi. Jedyną decyzją, którą należy podjąć w czasie montażu, jest sposób dołączenia modułu MOD1. Jeżeli do zamocowania modułu użyjemy gniazda tzw. goldpinów, moduł w stosunku do płytki drukowanej będzie mocowany prostopadle i zajmie sporo miejsca. Alternatywnie można moduł położyć na płytce i przyłączyć za pomocą dodatkowo wykonanego mostka. W tym celu najpierw należy do płytki wlutować grzebień 6 prostych goldpinów. Następnie do goldpinów trzeba przylutować pod kątem prostym gniazdo dla modułu. Lutowanie gniazda najwygodniej przeprowadzić, gdy jest ono nałożone na wyprowadzenia modułu HC-05.

Uruchamianie

Aby zabezpieczyć się przed kłopotliwymi niespodziankami, pierwsze włączenie napięcia zasilania wykonujemy bez modułu Bluetooth w gnieździe MOD1. Napięcie stabilizatora IC2 powinno wynosić 3,3 V. Można je zmierzyć albo na wyjściu stabilizatora, albo na wyprowadzeniu MOD1-2 oznaczonego "VCC". Jeżeli mikrokontroler został prawidłowo zaprogramowany, po włączeniu zasilania lub naciśnięciu przycisku zerowania S1 dioda LED1 powinna dwukrotnie błysnąć: krótko i dłużej. Po wyłączeniu zasilania można do gniazda na płytce przełącznika dołączyć moduł Bluetooth. Jeżeli moduł jest sprawny, po ponownym włączeniu zasilania dioda LED zamontowana na module powinna szybko migotać.

Ustawienia początkowe

Po uruchomieniu należy ustawić parametry domyślne. W tym celu zwiera się wyprowadzenia JP1-1. Następnie należy jednocześnie nacisnąć przycisk na module oraz przycisk zerowania – S1. Jeżeli ustawienia początkowe zostały przywrócone, obie diody będą migotały:

- Dioda LED na płytce przełącznika – 0,6 s/0,3 s.
- Dioda LED modułu Bluetooth migotanie 2 s/2 s.

Rysunek 2. Schemat montażowy przełącznika z interfejsem Bluetooth

W razie błędu, gdy np. przycisk modułu nie był naciskany i ustawienia początkowe nie zostały zapisane, dioda LED przełącznika będzie szybko migotać – 0.3 s/0.3 s.

Ustawienia początkowe uaktywniają komendy sterujące włączaniem i wyłączaniem przekaźników. Są one następujące:

- K1_ON tekst komendy, po której odebraniu przełącznik włączy przekaźnik K1.
- K1_OFF tekst komendy, po której odebraniu przełącznik wyłączy przekaźnik K1.
- K1_ON_OFF tekst komendy, po której odebraniu przełącznik załączy przekaźnik K1 na ustalony czas. Po jego upłynięciu przekaźnik zostanie wyłączony.
- K2_ON tekst komendy, po której odebraniu przełącznik włączy przekaźnik K2.
- K2_OFF tekst komendy, po której odebraniu przełącznik wyłączy przekaźnik K2.
- K2_ON_OFF tekst komendy, po której odebraniu przełącznik załączy przekaźnik K2 na ustalony czas. Po jego upłynięciu przekaźnik zostanie wyłączony.
- INT_K1:dd_K2:dd tekst komendy, po której odebraniu w przełączniku programowane są czasy załączania przekaźników K1 i K2, po odebraniu komend K1_ON_OFF i K2_ON_OFF. Litery dd oznaczają cyfry dziesiętne czasu załączenia w zakresie od 1 do 60 sekund. W ustawieniach początkowych czas załączenia obydwu przekaźników jest standardowo ustawiony na 1 sekundę.

Oprócz tego podczas przywracania ustawień początkowych programowany jest tryb pracy modułu Bluetooth. Ustawiane są następujące parametry pracy modułu: • Tryb *slave*. Parametry transmisji UART: 38400, 1 bit stop, parzystość none.

- Kod PIN: 1234.
- Nazwa: nadawana jest nazwa "Sterownik x", gdzie x jest numerem z przedziału 1...8. O wyborze numeru decyduje ustawienie zworek JP1...JP4 w momencie przywracania ustawień początkowych. W tabeli 1 podano kombinacje ustawień zworek.

Po usunięciu zworki JP1-1 i naciśnięciu przycisku zerującego przełącznik jest gotowy do pracy. Powinien reagować na tekst standardowych komend sterujących przekaźnikami.

Parowanie z urządzeniem sterującym

Przełącznik można wysterować, wysyłając komendy z komputera, tabletu czy smartfona. Jak w wypadku wszystkich urządzeń Bluetooth, komunikacja pomiędzy nimi jest możliwa po wcześniejszym sparowaniu. W zależności od typu urządzenia procedura parowania może się różnić w szczegółach.

Najpierw należy włączyć zasilanie zdalnie sterowanego przełącznika. Potem w opcjach np. smartfona, związanych z Bluetooth, trzeba uruchomić procedurę wyszukiwania dostępnych urządzeń. Gdy przełącznik zostanie odnaleziony, na ekranie powinna wyświetlić się jego nazwa, np. *Sterownik1*. Jeżeli za pierwszym razem zdalnie sterowany przełącznik nie zostanie wykryty, należy procedurę ponowić po naciśnięciu przycisku S1.

Po wykryciu przełącznika trzeba go wskazać jako urządzenie do sparowania. Zostanie wyświetlone żądanie podania PIN, w tym

Tabela 1. Ustawien	ia zworek JP1JP4	i nazwa nadawana przełącznikowi		
JP1-2	JP1-3	JP1-4	Przydzielona nazwa	
Zwarta	Zwarta	Zwarta	Sterownik1	
Zwarta	Zwarta	Otwarta	Sterownik2	
Zwarta	Otwarta	Zwarta	Sterownik3	
Zwarta	Otwarta	Otwarta	Sterownik4	
Otwarta	Zwarta	Zwarta	Sterownik5	
Otwarta	Zwarta	Otwarta	Sterownik6	
Otwarta	Otwarta	Zwarta	Sterownik7	
Otwarta	Otwarta	Otwarta	Sterownik8	

Rysunek 3. Ekran główny aplikacji Ster_HC05_2Rel

wypadku 1234. Od tej chwili można nawiazywać połączenie pomiędzy urządzeniem sterującym a przełącznikiem. Po uruchomieniu dowolnego programu terminalowego dla testu można wysłać komendę tekstową K1_ ON, co powinno spowodować załączenie przekaźnika K1 i odesłanie potwierdzenia k1 on=OK. Po wysłaniu komendy K1 OFF przekaźnik powinien zostać wyłączony.

W przypadku nawiązania prawidłowego połączenia między urządzeniem sterującym a przełącznikiem dioda na module Bluetooth powinna migać dwoma krótkimi

Rysunek 4. Lista urządzeń pozostających w zasięgu aplikacji Ster_HC05_2Rel

~ Rysunek 5. Lista sparowanych urządzeń Bluetooth

błyskami z ok. 2 sekundami przerwy między grupami błysków.

Program sterujący Ster_HC05_2Rel

Do sterowania zdalnym przełącznikiem wykonano aplikację dla urządzeń z systemem Android. Jej działanie polega na wysyłaniu rozkazów sterujących i odbieraniu potwierdzeń wykonania, odsyłanych przez sterownik przełącznika.

Po uruchomieniu aplikacji pojawi się ekran podobny do tego pokazanego

Rysunek 6. Ekran umożliwiający sterowanie przełącznikiem

Rysunek 7. Ekran umożliwiający ustawienie parametrów załączenia przekaźników

na rysunku 3. Zależnie od stanu urzadzenia może wyświetlić się także prośba o pozwolenie włączenia modułu Bluetooth. Na początku aktywny jest tylko przycisk BLUETOOTH, po którego naciśnięciu przechodzi się do opcji związanych z interfejsem radiowym. Ekran wyboru opcji pokazano na rysunku 3. Korzystając z przycisków, można włączyć lub wyłączyć interfejs Bluetooth w smartfonie, wyświetlić listę urządzeń pozostających w zasięgu (rysunek 4) oraz listę urządzeń sparowanych (rysunek 5). Klikając na pozycję z listy sparowanych urządzeń, inicjujemy połączenie pomiedzy smartfonem a urządzeniem. np. Sterownik8. Po nawiązaniu połączenia następuje automatyczny powrót do ekranu pierwszego, którego wygląd się zmienił (rysunek 6). Stają się dostępne pozostałe przyciski, po naciśnięciu których można sterować włączaniem i wyłączaniem przekaźników K1 i K2. Na dole ekranu jest wyświetlana nazwa przełącznika, z którym nawiązano połączenie i który jest kontrolowany.

W prawym górnym rogu ekranu umieszczono przycisk o nazwie KONFIGURACJA. Jego naciśnięcie pozwala przejść do ekranu pokazanego na **rysunku 7**, na którym można ustawić czasy włączenia przekaźników po odbiorze rozkazów chwilowego załączenia. Można ustawić te czasy niezależnie dla obydwu przekaźników w zakresie od 1 sekundy do 60 sekund.

Programy terminalowe

Do sterowania oprócz aplikacji Ster_ HC05_2Rel można się posłużyć dowolnym programem terminalowym pozwalającym

PROJEKTY

wysłać ciąg znaków. Najwygodniejsze w użyciu będą takie, które wyświetlanym przyciskom pozwolą na stałe przypisać komendy sterujące. Dodatkowa opcja wyświetlająca tekst wysyłanych rozkazów i odbieranych potwierdzeń pozwoli upewnić się, że komunikacja z przełącznikiem przebiega prawidłowo. Krótko opiszę trzy wybrane programy terminalowe. Każdy ma nieco inne

Rysunek 9. Ekran główny programu Bluetooth spp pro

możliwości, chociaż ogólny schemat działania jest podobny.

BT Simple Terminal v.1.7

Na **rysunku 8** pokazano widok ekranu startowego programu. Pracuje on z wcześniej sparowanymi urządzeniami Bluetooth. Z wyświetlanej listy należy wybrać urządzenie, z którym program ma się połączyć

			🛞 📶 51%	12:36	
BlueTooth Serial Contraction State S	roller	U LOG			
< A1 > k2_on=OK	A1	A2	A3	B1	D
< A2 > k2_off=OK	B2	B3	def	def	
< A3 > k2_on_off=OK	def	def	def	def	Û
×				Send	

Rysunek 10. Ekran główny programu BlueTooth Serial Controller 16

REKLAMA —

– w tym wypadku będzie to Sterownik4. Z interesujących nas właściwości program ma pole do ręcznego wpisywania tekstów do wysłania (ASCII data). Dodatkowo jest dostępnych 6 przycisków i pole wyświetlające komunikaty potwierdzeń odbierane ze sterownika. Każdy z 6 przycisków może być indywidualnie oprogramowany przez użytkownika. Dzięki temu każdemu z nich można przypisać rozkaz sterujący, który będzie wysyłany po naciśnięciu.

Bluetooth spp pro

Nieco bardziej skomplikowany, o dodatkowych możliwościach, jest program terminalu o nazwie Bluetooth spp pro. Pozwala on na pracę z niesparowanymi urządzeniami, ponieważ ma opcję wyszukiwania dostępnych urządzeń Bluetooth i umożliwia inicjowanie parowania. Na rysunku 9 pokazano ekran startowy programu. Po połączeniu z wybranym urządzeniem wyświetlane są podstawowe parametry modułu Bluetooth. Można także wybrać tryb pracy programu. Program terminalu daje do dyspozycji użytkownika 12 konfigurowalnych przycisków. Na górze jest pole do wyświetlania danych odebranych (potwierdzeń ze sterownika) oraz danych wysyłanych (komend). Każdy przycisk można indywidualnie konfigurować. Służą do tego pola tekstowe. Wypełniając je, użytkownik może określić napis pojawiający się na przycisku i kod wysyłany po naciśnięciu. Dodatkowo można przypisać kod wysyłany po dłuższym przytrzymaniu przycisku i po jego puszczeniu.

BlueTooth Serial Controlle<u>r 16</u>

Najbardziej rozbudowanym programem o wielu opcjach konfiguracyjnych jest program terminalu nazwany przez twórcę Bluetooth Serial Controller 16. Jego ekran startowy pokazano na rysunku 10. Program daje do dyspozycji użytkownika 5 zestawów po 16 konfigurowalnych przycisków. Każdemu z nich można przypisać opis oraz ciąg znaków (komend) wysyłanych po naciśnięciu. Dodatkowo, można decydować o liczbie wyświetlanych przycisków, ich wymiarach, czasie powtarzania transmisji i wielu innych parametrach. Na ekranie głównym oprócz pola przycisków jest wyświetlana sekwencja wysyłanej komendy, potwierdzenie oraz pole do ręcznego wpisywania wysyłanych komend.

Ryszard Szymaniak, EP

